

УДК 81`25

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/77-3-26>**Валерія ТИХЕНКО,***orcid.org/0009-0005-3113-0638*

аспірантка

*Інституту мовознавства імені О.О. Потебні Національної академії наук України,
викладач кафедри перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Львів, Україна) tihenko.valeria0211@gmail.com*

МОВНО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ ЛІМЕРИКІВ ТА СПЕЦИФІКА ЇХ ВІДТВОРЕННЯ В АВТОРСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ: ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ АСПЕКТИ

Стаття присвячена вивченню мовно-стилістичних особливостей англійських лімериків у лексико-семантичному плані. Простежується специфіка відтворення віршів-нісенітниць засобами української мови на прикладі авторських перекладів. Авторка виходить із принципу єдності форми і змісту художнього твору, що передбачає дотримання рівноваги між пошуком відповідних граматичних конструкцій і підбором найпотрібніших слів із великої кількості синонімів. Для досягнення адекватного перекладу необхідно зважати на жанрові особливості лімериків, такі як ритм, рима, образні засоби та гумор. В абсурдній поезії використовують певні стилістичні прийоми з метою підсилення враження на читача, додавання нових емоційних відтінків, підкреслення характерних рис персонажів. Тож у статті розглядаються основні стилістичні фігури, характерні для віршів-нісенітниць, зокрема такі як антитези, гіперболи, епітети, персоніфікація, а також лексика, що належить до різних стилів. Йдеться про труднощі перекладу та способи їх подолання, пропонувано приклади авторських перекладів лімериків українською мовою.

Висновки статті підтверджують важливість вивчення стратегій перекладу поетичних творів, уваги до деталей, стосовних змісту та структури віршів. Авторка наголошує на систематизації знань у царині вивчення лімериків, їх мовних особливостей, визначає їх жанрову специфіку, пропонує способи відтворення лексико-семантичних особливостей творів обраного жанру в перекладі.

Ключові слова: лімерики, лінгвостилістичні особливості, художній переклад, адекватність, жанрово-стилістична домінанта.

Valeriia TYKHENKO,*orcid.org/0009-0005-3113-0638*

*Postgraduate student at the O.O. Potebnia Institute of Linguistics
of the National Academy of Sciences of Ukraine,
Lecturer at the Department of Translation Studies
and Contrastive Linguistics named after Hryhoriy Kochur
Ivan Franko National University of Lviv
(Lviv, Ukraine) tihenko.valeria0211@gmail.com*

LINGUOSTYLISTIC PECULIARITIES OF ENGLISH LIMERICKS AND SPECIFICITY OF THEIR REPRODUCTION IN AUTHOR'S TRANSLATION INTO UKRAINIAN: LEXICO-SEMANTIC ASPECTS

The article focuses on the study of English limericks and their peculiarities in the lexical and semantic aspects. It aims to trace the specificity of the reproduction of nonsense poetry in Ukrainian, on the example of the author's translations. The author applies the statement about unity of form and content of the literary works, which strives for balance in searching appropriate grammatical constructions and successful word choice from various synonyms. To provide an adequate translation we are supposed to consider the genre features of the limericks, such as poetic rhythm, rhyme, lexical means and humor. Absurd poetry writers use certain stylistic techniques in order to intensify the impact on the reader; to add new emotional shades, to emphasize the characteristic features of the characters. The article examines the essential stylistic figures used in nonsense poems, such as antithesis, hyperbole, epithets, personification, as well as vocabulary belonging to different styles. The research deals also with difficulties in translation and ways to overcome them, suggesting the author's translations of limericks into Ukrainian.

The conclusions confirm the importance of studying translation strategies, focusing on subtle details of the content and structure of the poem. The author stands for systematization of knowledge concerning limericks and their linguistic

peculiarities, emphasizes the genre characteristics of nonsense poems, suggests the ways of reproduction of absurd poetry in the lexical and semantic aspects in translation.

Key words: *limericks, linguostylistic peculiarities, literary translation, adequacy, genre-stylistic dominant.*

Постанова проблеми. Від самого зародження жанру лімерики привертала до себе чималу увагу. Спочатку, завдяки своїй простоті та жартівливості, вони здобули популярність серед «простого народу». Пізніше, на базі народного лімерика, з'явилася авторська абсурдна поезія, та лише у ХХ столітті вірші-нісенітниця потрапили в поле зору перекладачів, літературознавців і лінгвістів.

Натхненні багатством чудернацького світу англійських віршів-нісенітниць, представники інших національних культур активно перекладають лімерики, щоб ознайомити свого читача із цим насправді своєрідним жанром британської літератури. Однак переклад абсурдної поезії – справа не з простих, адже необхідно відтворити найтонші відтінки віршів, специфічний гумор, мовні особливості на різних рівнях, не втративши при цьому найістотнішого. Саме тому детального аналізу потребує дослідження жанрової специфіки лімериків і закономірностей, стосовних відтворення лінгвостилістичних особливостей абсурдних поезій у цільових текстах.

Однією з актуальних проблем перекладознавства залишається адекватність художнього перекладу поетичних творів. Особливої уваги варті лексико-семантичні засоби, адже саме вони створюють атмосферу і забезпечують художній ефект твору. Віршована форма поезії, її ліричність та інтимність виявляються у специфічній будові поетичного мовлення, що вирізняється ритмом і римою. Тому для нього характерне активне використання різноманітних стилістичних фігур і тропів, створення неповторних (нерідко ексцентричних) символів та образів, тобто нових асоціативних і семантичних зв'язків між мовними одиницями. У кожного автора вони власні. Тому перекладач повинен створити новий поетичний текст, що відповідатиме основним концептам та естетиці оригіналу, використовуючи в разі потреби зовсім інші мовні, до того ж переважно віршовані, форми.

Актуальність теми. Актуальність дослідження обумовлюється необхідністю систематизації знань у царині вивчення лімериків, висвітлення лінгвістичних особливостей англійської абсурдної поезії з метою подальшого виділення жанрово-стилістичної доміанти та відстеження специфіки відтворення лінгвістичних особливостей англійського лімерика в перекладі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Лімерики стали широко відомими у ХІХ ст.

завдяки творчості Едварда Ліра, який видав декілька книг абсурдної поезії («A Book of Nonsense», 1846; «More Nonsense», 1872). У британській літературі абсурдна поезія представлена лімериками Л. Керрола, А. Маршалла, Р. Кіплінга, Дж. Голсуорсі, у польській – С. Баранчака, К. Галчинського, Ю. Тувіма, в українській – Ю. Позаяка, А. Качана, І. Лучука. Юрко Позаяк став упорядником антології «Антологія альтернативної української поезії. Зміни епох: Друга половина 80-х – початок 90-х років», виданої 2001 р.

Попри наявність окремих перекладів лімериків українською мовою (О. Мокровольського, В. Морозова та ін.), цілісної картини відображення лінгвістичних особливостей лімериків у перекладі наразі не створено. Крім того, за наявності ґрунтовних досліджень знаних теоретиків перекладу (О. Чередниченко, Т. Некряч, О. Білоус, В. Коптілов, Д. Берген, П. Ньюмарк, А. Честерман, М. Бейкер, В. Лоршер та ін.), комплексна схема перекладу та аналізу поетичних творів на всіх рівнях потребує певного впорядкування.

Дослідження лінгвостилістичних особливостей лімерика у плані перекладу залишається актуальним, що підтверджується дослідженнями О. Ємця («Лімерик у стилістичному та перекладознавчому аспектах», 2008), І. Дерік («До проблеми лінгвостилістичного аналізу лімериків в аспекті перекладу», 2013) тощо.

Об'єкт дослідження – англійський лімерик і його переклад українською мовою.

Предмет дослідження лексико-семантичні аспекти англійських лімериків, специфіка їх відтворення в авторському перекладі (на матеріалі авторських перекладів, надрукованих у збірнику «Мова та історія», вип. 344; Київ: ПП Жовтий О. О., 2014).

Мета дослідження – виявити та описати лінгвостилістичні особливості англійських лімериків і простежити специфіку відтворення відповідних лексико-семантичних аспектів у перекладних текстах.

Методологічною основою аналізу текстів є положення про єдність форми та змісту твору (див., напр., Балахтар, Балахтар, 2011).

Виклад основного матеріалу. Переклад – це складне завдання, під час виконання якого сенс тексту мовою джерела повинен бути переданий читачам – носіям цільової мови. П. Ньюмарк пояснює переклад як намагання замінити вислов-

лювання однією мовою за допомогою відповідного висловлювання іншою мовою (Newmark, 1981: 28). Отже, перекладач є посередником між двома мовами і культурами.

Переклад твору, прозового чи поетичного, – комплексний процес, на який впливає низка різноманітних факторів. Перекладацька діяльність, на думку О. М. Білоуса, носить *посередницький характер*, тож вона уможлиблює міжкультурну комунікацію. Для створення повноцінного перекладу тлумач повинен враховувати інтенції автора та особливості цільової аудиторії: їхні знання, досвід, реалії життя, а також інші особливості, стосовні міжкультурної комунікації, які можуть вплинути на хід та результати процесу перекладу (Білоус, 2013: 5). Лише тоді твір буде зрозумілим для цільової аудиторії.

Процес перекладу, окрім пошуку найбільш вдалих синтаксичних та граматичних конструкцій, передбачає підбір найвідповідніших синонімів для відтворення у цільовому тексті образів та ідей вихідного. «Не важко «сяк-так» передати загальний зміст сказаного в художньому творі, – зазначає В. Коптілов, – набагато важче знайти найпотрібніше слово з великої кількості синонімічних – у широкому сенсі цього поняття – слів та конструкцій. А від наслідків такого пошуку зрештою залежить кінцевий успіх праці перекладача. Саме точністю вибору, зумовленою глибоким розумінням оригіналу, і відзначається почерк найвидатніших майстрів художнього перекладу...» (Коптілов, 2003: 48). Тому перекладом ми називаємо лише той твір, у якому форма передана без пожертви змістом і навпаки. На жаль, не існує єдиної сталої формули створення такого тексту, однак саме дотримання рівноваги і є основною метою перекладача.

Чим складніший та багатогранніший сенс вихідного тексту, тим важчий він для відтворення, однак навіть проста на перший погляд фраза може приховувати «підводні камені». Тому необхідно перетворити її на висловлювання, тобто зрозуміти, у якій ситуації та з якою метою вона використана. Не обов'язково, щоб висловлення-переклад дослівно збігалось з оригіналом. Головна вимога: воно повинно означати для носія мови перекладу те саме, що означала вихідна фраза для носіїв своєї мови.

С. Міремеді умовно поділяє труднощі перекладу на дві основні групи: лексичні та синтаксичні (Miremedi, 1991: 132). За твердженням науковця, неможливо знайти дві мови, які мали б ідентичні системи структурної організації. Відповідно, можемо вважати переклад лексичних засо-

бів одним з найскладніших і найбільш об'ємних аспектів перекладу творів, особливо поетичних. Семантика лексичних одиниць базується на застосуванні стилістичних прийомів.

До вживаних в абсурдній поезії стилістичних фігур слід віднести насамперед *антитезу* (*протиставлення*), яка використовується автором для посилення враження на читача. Skorистаймося таким прикладом: «*Limerick packs laughs anatomical / Into space that is quite economical. / But the good ones I've seen / So seldom are clean, / And the clean ones so seldom are comical*». У цьому випадку мова йде про самі лімерики. Читачеві відомо, що чи не головна їхня риса полягає в тому, що вони мають бути смішними. У цій поезії автор намагається запевнити читача: не всі вірші-нісенітниці смішні, тож для того, щоб підкреслити цю думку, він удається до антитези: *anatomical – economical; good ones seldom are clean – clean ones seldom are comical*. У нашому перекладі прийом відтворений подібним чином: лімерики достойні і рідко пристойні; незвичайні – (світ) банальний: «*Лімерики – незвичайні діти / У доволі банальному світі. / Але дійсно достойні – / Дуже рідко пристойні. / Від пристойних – хіба що хроніти*».

Досить часто в абсурдній поезії зустрічається вживання *гіперболи*: «*There was an old man, who when little, / Fell casually into a kettle; / But growing too stout, / He could never get out, / So he passed all his life in a kettle*». Тут для того, щоб підкреслити, наскільки «герой» погладшав (*but growing too stout*), автор удається саме до перебільшення: чоловік від'їв настільки великий живіт, що навіть не зміг вибратися з чайника, у який він заліз (*he could never get out*). У перекладі необхідно було відтворити саме такий парадокс: «*Нам старий чоловік розказав, / Як маленьким у чайник упав. / Та був надто товстим / Звідти щоб вилізти. / Так у чайнику вік доживав*».

Явним і навмисним перебільшенням є і наступна історія: «*There was a young lady of Lynn / Who was so uncommonly thin / That when she essayed / To drink lemonade, / She slipped through the straw and fell in*». Для увиразнення того, наскільки дівчина худа (*so uncommonly thin*), автор удається до гіперболізації: вона навіть змогла впасти в коктейль через тоненьку соломинку (*she slipped through the straw and fell in*). У перекладі відбито саме таку деталь: «*Юна леді приїхала з Вою, / Нам здалася занадто худою. / Бо взяла соломинку, / Впала вже за хвилинку / Через неї в коктейль з головою*».

У лімериках спостерігаємо також велику кількість *enimemів*: «*A reckless young man from fort Blainy / Made love to a spinster named Janie. /*

When his friends said: «Oh, dear, / She's so old and so queer». / He replied: «But the day was so rainy!».

Використані епітети (*reckless, old, queer, rainy*) підкреслюють характерні риси головних героїв, насичують семантичне поле вірша новими емоційними нюансами, що дозволяє глибше відчутти ситуацію. У перекладі ми намагалися використати епітети з максимально близьким значенням: «Безрозсудний юнак із Торики / Закохавсь, але друзі із криком: / «Глянь на неї, Коляне, : / Вже стара і погана». / Але той: «Дощ був надто великий».

Варто зазначити, що у деяких лімериках епітети відсутні взагалі. Це пояснюється, на нашу думку, тим, що метою автора було зосередити увагу читача на конкретному факті чи дії, не відволікаючись на описи, які в певних випадках не несуть суттєвого смислового навантаження. Розгляньмо приклад: «*There was a young lady of Spain / Who said: «Let us do it again, / Again and again, / Again and again, / And again, and again, and again».* У перекладі так само не використано жодного епітета: «Юна леді жила в Гондурасі. / Кавалеру сказала: “Ще раз! / І ще і ще, / І ще і ще, / І ще раз, і ще раз, і ще раз».

Дуже часто в лімериках дію виконують неживі предмети, а також рослини, тварини, птахи чи комахи. Такий алегоричний прийом дорівнює персоніфікації. Наведімо відповідний приклад у лімеріку: «*There once were three owls in a wood, / Who always sang hymns, when they could. / What the words were about / One could never make out, / But one felt it was doing him good*». Головними «героями» лімерика виступають три сови, які співають пісні (а в оригіналі – навіть гімни), але слухач не може розгадати, про що йдеться в такому співі. Ми розуміємо, що птахи просто видають характерний для них звук, а те, що вони можуть складати та співати пісні – це, природно, лише наша уява, образність, ототожнення птаха з людиною. Тож нами використано відповідний прийом у перекладі: «Три сови проживало у лісі. / І співали завжди свою пісню. / Хоч я не розібрав, / Про що були слова, / Все одно був щасливий опісля».

Прикладом використання персоніфікації може слугувати і наступний вірш: «*Concerning the bees and the flowers / In the fields, and the gardens, and bowers / You will note at a glance / That their way of romance / Haven't any resemblance of ours*». У лімеріку описано спосіб життя бджілок та квітів, йдеться про їхні «романи», а у п'ятому рядку їх порівняно з людьми: «Що стосується квітів і бджілок / У полях і в садах, то на ділі / Ви помітите враз: / Їх щасливий роман / Відтворити людина не вміє».

Особливе місце у віршах-нісенітницях посідає гумор (Cook, 2000). Не підлягає сумніву те, що від самого зародження жанру лімерики були жартовливими віршами. Зазвичай вони складаються з використанням каламбурів, неологізмів, поетики примітивізму (Бобир, 2005; Sammaerts, 1926; Cohen, 2010). Каламбурний характер лімерика дозволяє вільне варіювання мовних засобів у межах точної рими. Для лімерика характерні навмисна гра слів, омофонія, омонімія, синонімія, полісемія, лексична та стилістична різноманітність слів. У лімериках обігруються, зокрема, курйозні невідповідності англійської орфографії та вимови. Завдяки цьому також створюється каламбурний та гумористичний ефект віршів-нісенітниць.

Діапазон «прицілу» ексцентричного гумору лімериків – безмежний: від політики та найновіших наукових досліджень до сцен з життя простої людини. Лімерики пишуться для людей різного віку та роду занять. Саме це робить абсурдну поезію насправді популярною, адже кожен читач може знайти в ній самого себе.

Зазначимо, що гумористичний характер спостерігається як на рівні слів, так і на рівні ситуацій. В абсурдній поезії, як і в житті, гумор не завжди позитивний. Так, наприклад, після прочитання наступного вірша на думку спадає «чорний гумор» або гротеск: «*There was a young fellow from Tyne, / Put his head on the south-eastern-line / But he died of ennui, / For the 5:43 / Didn't come till a quarter past nine*». Спершу ситуація, у якій людина померла від нудьги (*died of ennui*), може видатися читачеві кумедною, однак прочитавши всю історію, ми розуміємо, що молодик планував покінчити життя самогубством, поклавши голову на залізничну колію, але, не дочекавшись потяга, врешті-решт помирає від нудьги. З огляду на це вірш є характерним зразком «чорного гумору» в абсурдній поезії. «Чорний» гумор залишається чорним і в перекладі українською мовою: «Нещасний хлопчик із Непала / На рейках ждав смерті невдало. / Бо вмер від нудьги: / Поїзд 5:43 / Відійшов в 9:30 з вокзалу».

Словниковий склад лімериків містить лексику, належну до найрізноманітніших розрядів. Хоча абсурдна поезія відома своєю «простотою», в її зразках знаходимо багато термінів, що стосуються різних галузей науки, наприклад: географії: «*Put his head on the south-eastern line*», історії: «*A reckless young man from fort Blainy*», «*An important young man from Quebec / Had to welcome the Duchess of Teck*», юриспруденції: «*And bigamy, Sir, is a crime*» тощо.

Наукові терміни у віршах-нісенітницях зазвичай не несуть особливого смислового навантаження, тому в перекладі у більшості випадків вони можуть замінюватися або навіть вилучаються: «*На рейках ждав смерті невдало*», «*Безрозсудний юнак із Торики*». Однак у деяких лімериках такі слова є важливими для змісту, тому вони відтворюються за допомогою еквівалентів у мові перекладу: «*Юний лорд, що живе в Абердині, / Запросив на обід герцогиню*», «*А дволюбність – карають невчасно*».

У лімериках трапляються також випадки вживання застарілих слів: «*There was a young maiden of Siam*». У цільовому тексті еквівалент може належати до активної лексики: «*Незаміжня дівчина із Кишу*».

У віршах-нісенітницях поширеними є релігійні мотиви, тож у текстах можна знайти чимало конфесійної лексики, яка стосується різних віросповідань. На нашу думку, слід якомога точніше відтворювати такі лексичні засоби у перекладі: «*Mighty Allah! , he cried*» – «*О, Аллах! – закричав*»; «*But God knows you are stronger than I am*» – «*Та їй-богу, ти ж значно сильніший!*».

Інколи такі лексеми з'являються в цільовому тексті: «*A Turk by the name of Haroun / Ate whisky by means of a spoon. / To one who asked: «Why?» / This Turk made reply: / «To drink is forbidden, you loon*» – «*Був один мусульманин Аків, / Завжди віскі із ложечки їв. / На питання: «Чому?» / Відповів: «А тому, / Що пить віскі Коран не велів*». Загальновідомим є те, що турки сповідують іслам, а їхньою священною книгою є Коран, тому наведені вище модифікації в перекладі видаються

виправданими, адже вони достатньою мірою передають зміст оригіналу.

Назви духовних посад перекладаються за допомогою їх еквівалентів або ж термінів, суміжних за значенням: «*There once was an old monk of Basing, / Whose salads were something amazing; / But he told his confessor / That Nebuchadnezzar / Had given him hints upon grazing*». У перекладі українською мовою вживаємо сакральну лексику і в останньому рядку: «*Жив монах колись в місті Безі. / Готував він салати чудесні. / Він отцю розповів, / Що його наділив / Цим рецептом сам Батько небесний*».

Висновки. Отже, переклад – це перекодування значення та форми у вихідній мові засобами цільової мови. Особливість відтворення віршованих творів зумовлена їх структурою та формою. Окрім тонких деталей змісту, перекладачеві необхідно відтворити ритм, розмір, риму, евфонічну структуру вірша.

Найскладнішим, але, водночас, найважливішим у перекладі лімериків вважаємо аналіз лексико-семантичних аспектів, адже кожний твір наповнений тропами й стилістичними фігурами (антитези, гіперболи, епітети, алегорії), лексикою, що належить до різних стилів, застарілими словами тощо.

Категорійно важливим елементом кожного лімерика є гумор, закладений ще на «генетичному» рівні, саме ця обставина нерідко створює труднощі у створенні адекватного перекладу.

Тож в авторському перекладі ми намагалися якомога точніше відтворити мовні, зокрема лексико-семантичні, особливості вихідного тексту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балахтар В. В., Балахтар К. С. Адекватність та еквівалентність перекладу. URL: <http://www.confcontact.com/20110531/fk-balahtar.htm>, 2011 (дата звернення: 26.07.2024).
2. Білоус О. М. Теорія і технологія перекладу : курс лекцій. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. 200 с.
3. Бобир О. В. Лімерик як жанр світової літератури : нарис про життя і творчість Едварда Ліра, зачинателя цього жанру. *Всесвітня література у середніх навчальних закладах*. 2005. №3 (299). С. 51–55.
4. Коптілов В. Теорія і практика перекладу : навч. посіб. Київ : Юніверс, 2003. 280 с.
5. Cammaerts E. *The Poetry of Nonsense*. London : G. Routledge, 1926. 198 p.
6. Cohen G. Stephen Goranson's research into limerick: a preliminary report. *Comments on Etymology*. 2010. vol. 40. pp. 2–11.
7. Cook G. *Language Play, Language Learning*. Oxford : Oxford University Press, 2000. 342 p.
8. Miremadi S. A. *Theories of translation and interpretation*. Tehran : SAMT, 1991. 246 p.
9. Newmark P. *Approaches to translation*. Tehran : Rahnama, 1981. 213p.

REFERENCES

1. Balakhtar V. V., Balakhtar K. S. (2011) Adekvatnist ta ekvivalentnist perekladu. [Adequacy and equivalence in translation]. URL: <http://www.confcontact.com/20110531/fk-balahtar.htm> [in Ukrainian].
2. Bilous O. M. (2013) Teoriia i tekhnolohiia perekladu : kurs lektzii. [Theory and technology of translation]. Kirovohrad: RVV KDPU im. V. Vynnychenka. 200. [in Ukrainian].

3. Bobyr O. V. (2005) Limeryk yak zhanr svitovoi literatury : narys pro zhyttia i tvorchist Edvarda Lira, zachynatelia tsoho zhanru. [Limerick as a genre in world literature: a paper about life and work of Edward Lear, founder of this genre] Vsesvitnia literatura u serednikh navchalnykh zakladakh – World literature in middle school, 3 (299). 51–55. [in Ukrainian].
4. Koptilov V. (2003) Teoriia i praktyka perekladu : navch. posib. [Theory and practice of translation]. Kyiv: Yunivers. 280. [in Ukrainian].
5. Cammaerts E. (1926) The Poetry of Nonsense. London: G. Routledg. 198.
6. Cohen G. (2010) Stephen Goranson's research into limerick: a preliminary report. Comments on Etymology, 40. 2–11.
7. Cook G. (2000) Language Play, Language Learning. Oxford: Oxford University Press. 342.
8. Miremadi S. A. (1991) Theories of translation and interpretation. Tehran: SAMT. 246.
9. Newmark P. (1981) Approaches to translation. Tehran: Rahnama. 213.